

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kestävän kehityksen ohjelmaa valmistelevan projektin kick-off

Liisa, Ulla, Stina ja Petra

Kestokas-pienryhmä

Kestokas kick-off

20.1.2023

Ohjelma

- Tervetuloa kaikille
- Puheenvuoro: Liisa Pietola Sitrasta Terveisiä Sitran kestävyysratkaisuista
- Kestokas-projektin esittely, Petra Svahn
- Tauko
- Aktivointitehtävä
- Ajatukset yhteen
- Tilaisuuden lopetus

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Liisa Pietola

Kestävyyssratkaisujen johtava asiantuntija

Sitra

Terveisiä Sitran kestävyysratkaisuihin

Ruokaviraston kestävä kehityksen ohjelman kick off –tilaisuus
20.1.2023

Liisa Pietola,
Johtava asiantuntija
Kestävyysratkaisut, Sitra

Erkki Laitila, HS/Lehtikuva 1967

Lahja Suomelle

Eduskunta perusti Sitran lahjaksi 50-vuotiaalle itsenäiselle Suomelle.

Tehtäväksi julkiselle tulevaisuustalolle annettiin huomisen menestyvän Suomen rakentaminen.

Vuosi oli 1967.

Visiomme

Suomi menestyy rakentamalla reilua, kestäväää ja innostavaa tulevaisuutta, jossa ihmiset voivat hyvin maapallon kantokyvyn rajoissa.

LUONTOKATO

ILMASTOKRIISI

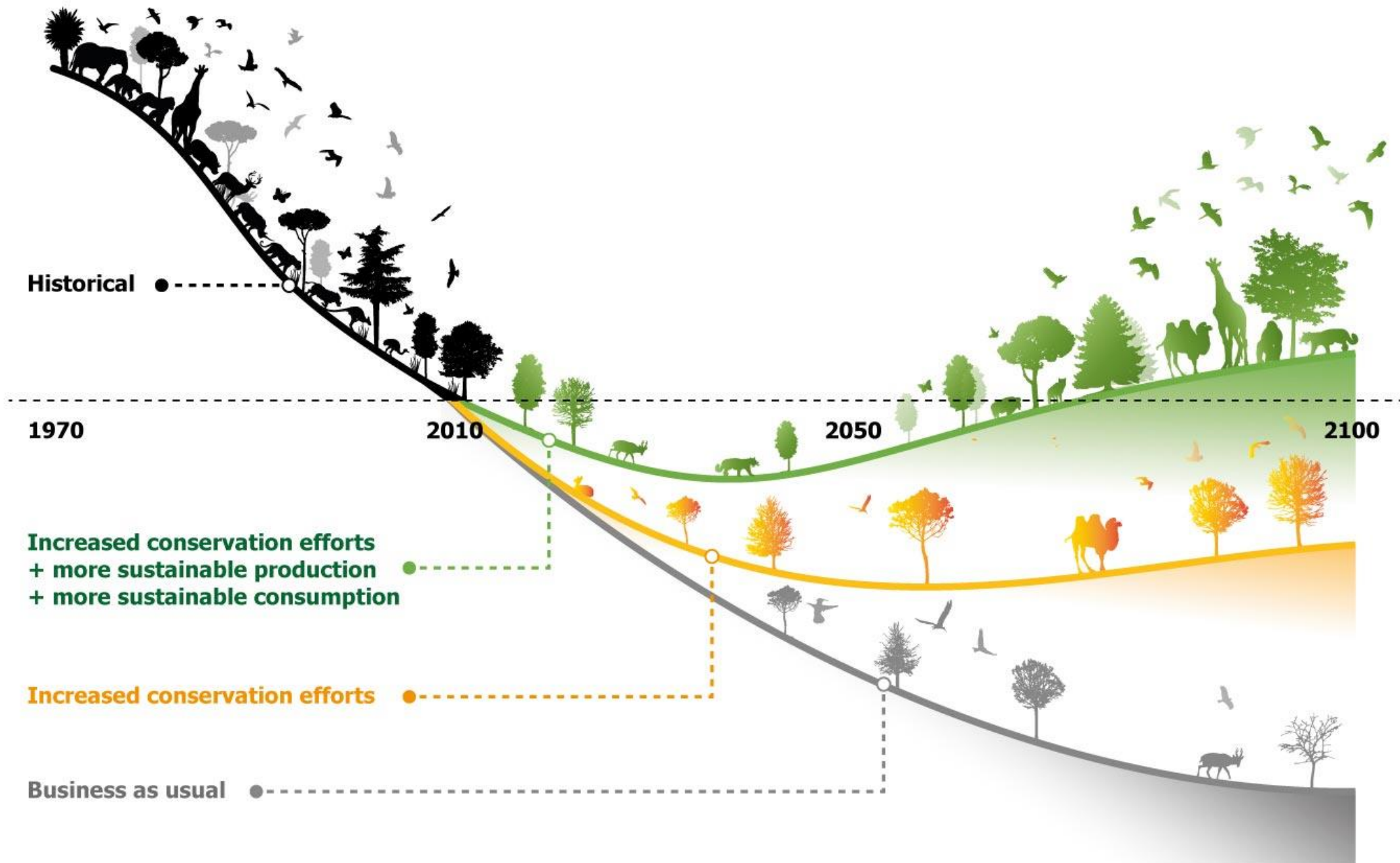

**LUONNONVAROJEN
YLIKULUTUS**

Kunming-Montrealin luontotavoite 2022/12

- **30 prosenttia maailman maa-alueista ja meristä tulee suojella vuoteen 2030 mennessä.** Myös 30 prosenttia heikentyneistä ekosysteemeistä pitää saattaa ennallistamisen
- Montrealissa asetettiin tavoitteeksi **luonnolle haitallisten tukien vähentäminen 500 miljardilla dollarilla vuoteen 2030 mennessä.** Tämä on rahaa, joka on jo olemassa budjeteissa: se voidaan kohdentaa samaan yhteiskunnalliseen tarpeeseen, esimerkiksi tietyille elinkeinolle, mutta uudelleensuunnata tukemaan luontoa vahvistavia toimia.
- Suuri murros on käynnissä siinä, miten tietoisuus luontokadon vakavuudesta läpäisee nyt vauhdilla eri sektorit. **Elinkeinoelämän ja rahoitusalan edelläkävijöiden viesti oli selvä:** asettakaa vahvat tavoitteet, tehkää selkeät ja sitovat pelisäännöt markkinoille – markkinat pystyvät kyllä sen jälkeen tehokkaasti tuottamaan ratkaisuja.

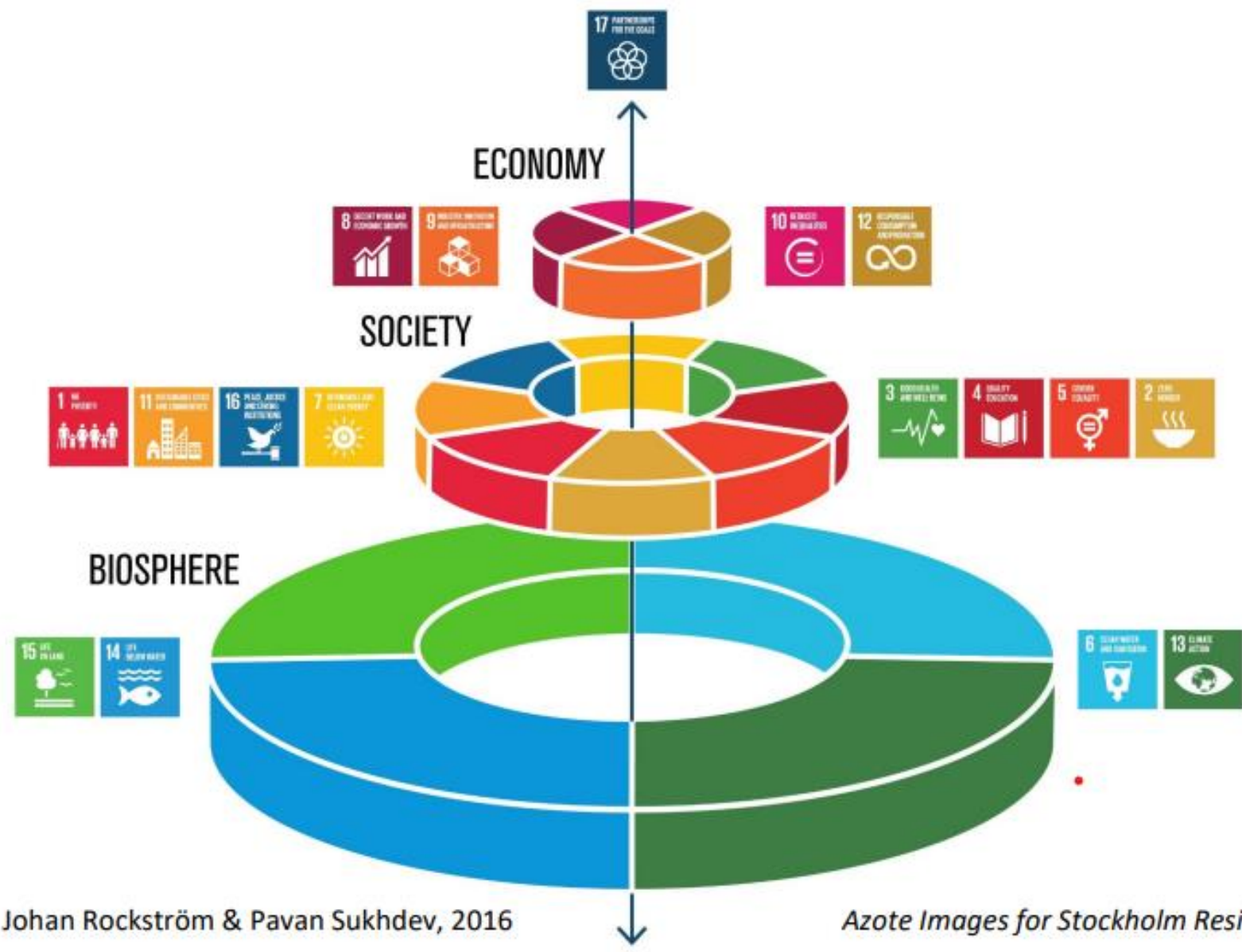

This artwork illustrates the main findings of the article, but does not intend to accurately represent its results (<https://doi.org/10.1038/s41586-020-2705-y>)

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Johan Rockström & Pavan Sukhdev, 2016

Azote Images for Stockholm Resilience Centre

Graphics by Berlin Lubrowski/Race

Megatrendit 2023

“ Yhteispellot ja lähiruuan suorajakelu tuottajilta kuluttajille yleistyvät ”
Megatrendit2023

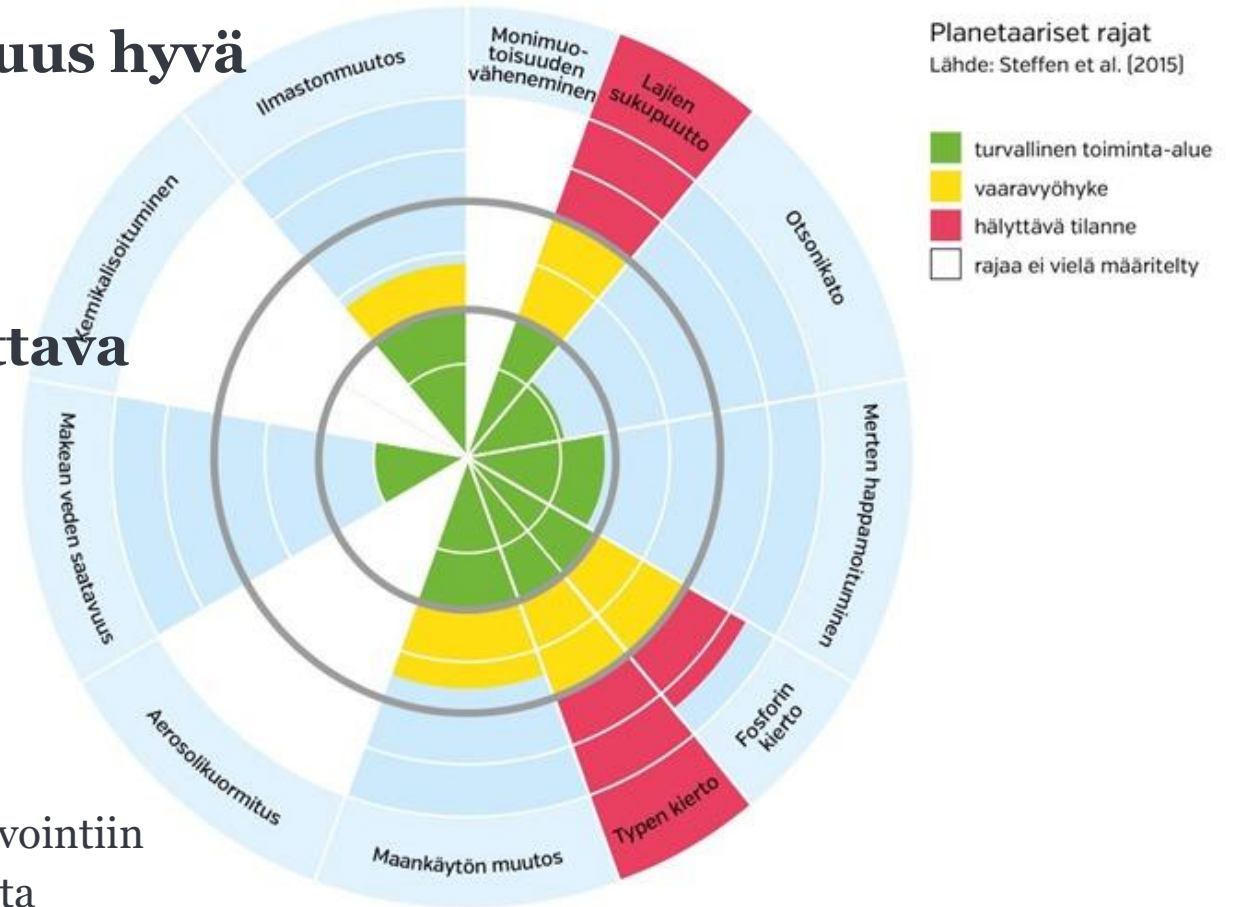

Miten CAP suhtautuu?

Planetaariset rajat

→ alueellinen luonnon kantokyky

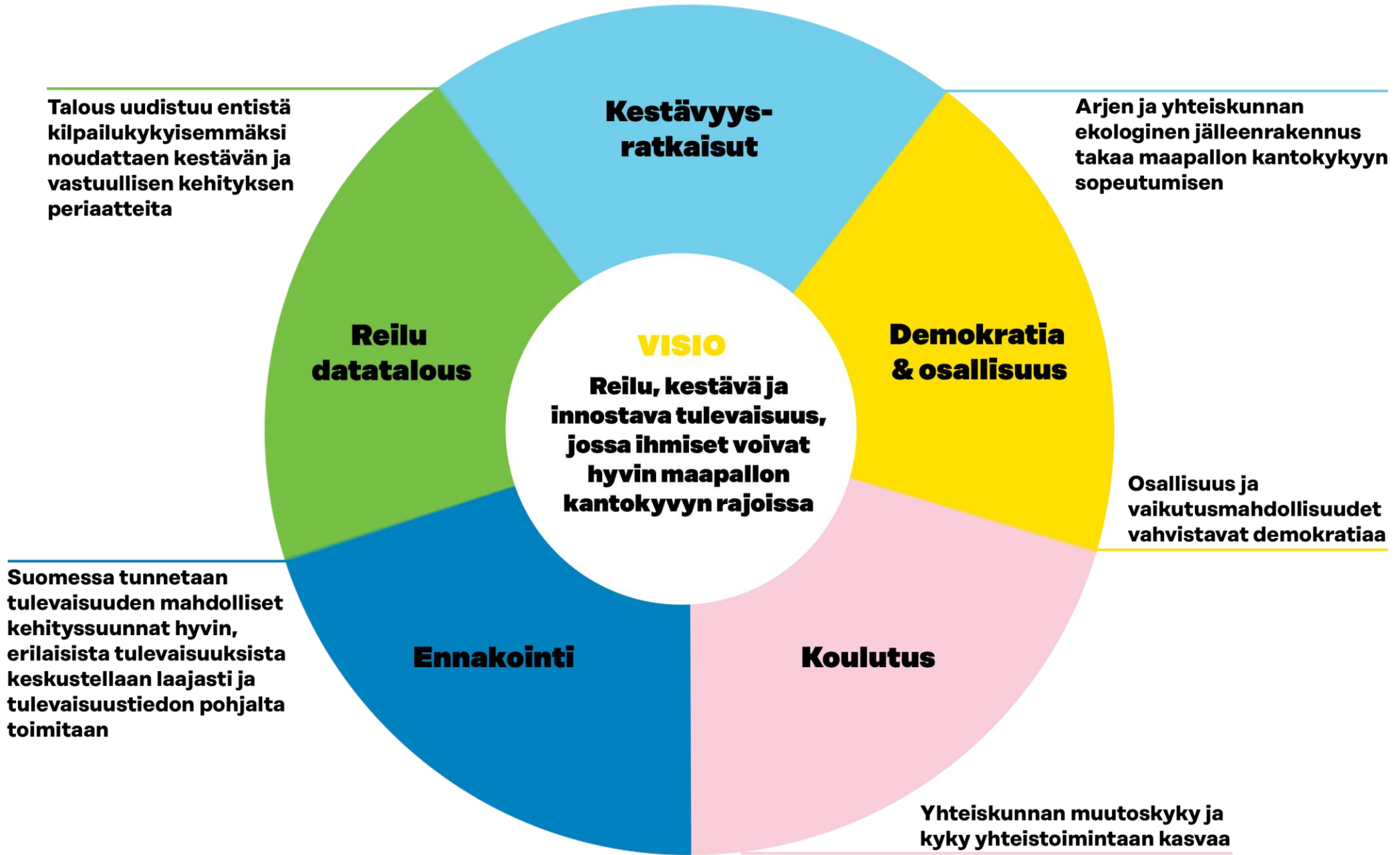
- Suomi on suomaa, metsämaa ja vesimaa
- **Puhdasta ilmaa ja vettä, jonka saatavuus hyvä**
 - Suomessa 3 % vuosivalunnasta käytössä
 - Vesitalouden kestävä hallinta
- **Typen ja fosforin kiertoa on parannettava**
 - Paikallinen biomassojen kiertotalous
 - Agroekologinen symbioosi
 - **Maaperäratkaisulla mahdollisuuksia**
 - Uudistava viljely ja täsmäviljelyteknologia
 - Viljelykiertoilla yhteistyötä pieneliöstön kanssa
 - **Karjatalouden optimointia** kumppanuustiloilla
 - Eläintiheys suhteessa peltoalaan ja eläinten hyvinvointiin
 - Laidunnusta lisäämään luonnon monimuotoisuutta

Planetaarinen terveys

maaperä – kasvit – eläimet – ravitsemus - luontosuhde ja ihmisterveys - ylisukupolvisuus
huoltovarmuus – resurssiviisaus – sosiaalinen kestävyys - reilu data ja demokratia

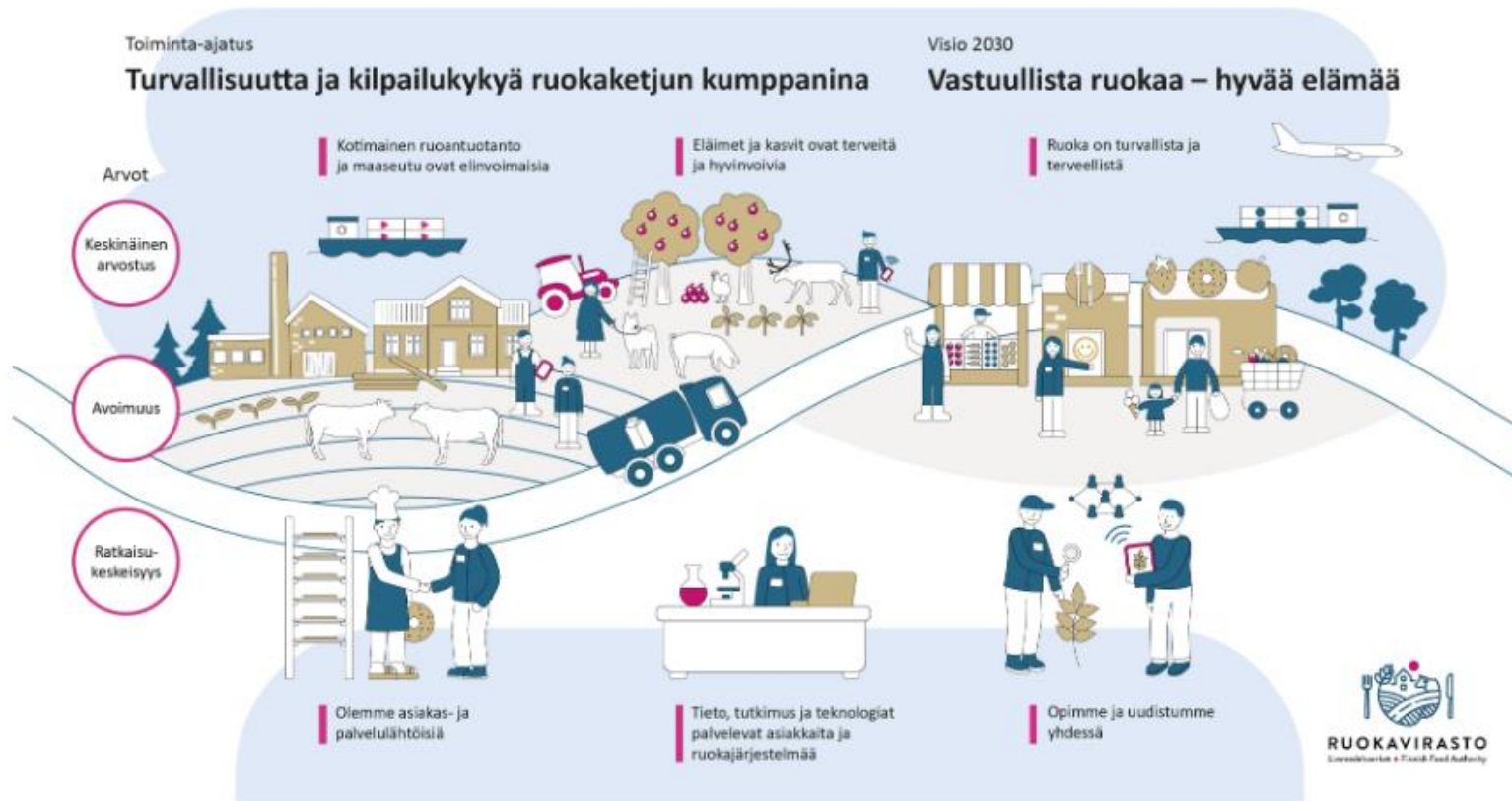
- SDG 2 Ei nälkää
- SDG 3 Terveysttä ja hyvinvointia
- SDG 8 Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- SDG 12 Kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys
- SDG 13 Ilmastotekoja
- SDG 15 Maanpäällinen elämä

Sitran teemat resonoivat Ruokaviraston vastuullisuusraportin (2022) sekä kestävyystyön (2023) tavoitteiden ja kanssa

- Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia

- Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää

Kuva 3. Ruokaviraston strategia vuoteen 2030.

@sitrafund

@LiisaPietola

liisa.pietola@sitra.fi

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kestokas-projektin esittely

Petra Svahn, projektipäällikkö

Ruokavirasto

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tavoitteena Ruokaviraston näköinen kestävän kehityksen ohjelma

Tausta ja tavoiteltavat hyödyt

- Ruokaviraston **vastuullisuusraportti** vuodelta 2021 toimii **suunnittelutyön pohjana**
 - Työkalu, joka tukee toiminnan vaikuttavuuden seurantaan, mittaamista ja kehittämistä
- **Projektin tavoitteena** on valmistella Ruokaviraston kestävä kehityksen ohjelma tukemaan viraston strategiaa
- **Ohjelman tavoitteena** on ruokajärjestelmän vastuullisuuden lisääminen, mihin tarvitaan yhdessä tekemistä sidosryhmien kanssa
- **Yhteistyö ja yhdessä oppimisen** merkitys suuri kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa – pienten askelten vaikutus moninkertaistuu, kun ne otetaan yhdessä

Toiminta-ajatus

Turvallisuutta ja kilpailukykyä ruokaketjun kumppanina

Visio 2030

Vastuullista ruokaa – hyvää elämää

Arvot

Keskinäinen arvostus

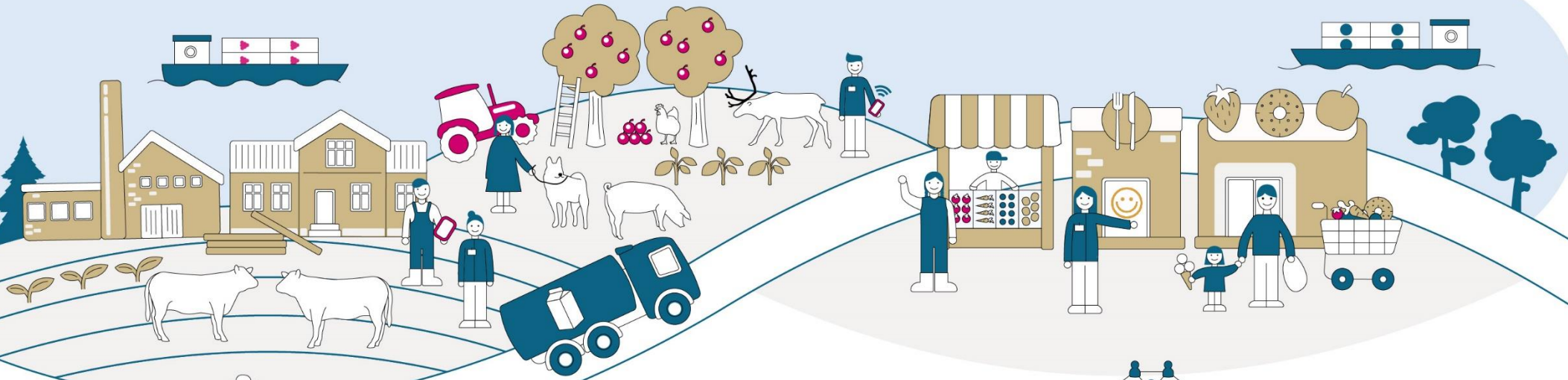
Avoimuus

Ratkaisu-keskeisyys

Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia

Eläimet ja kasvit ovat terveitä ja hyvinvoivia

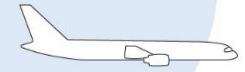
Ruoka on turvallista ja terveellistä

Olemme asiakas- ja palvelulähtöisiä

Tieto, tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää

Opimme ja uudistumme yhdessä

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Projektin toteutus

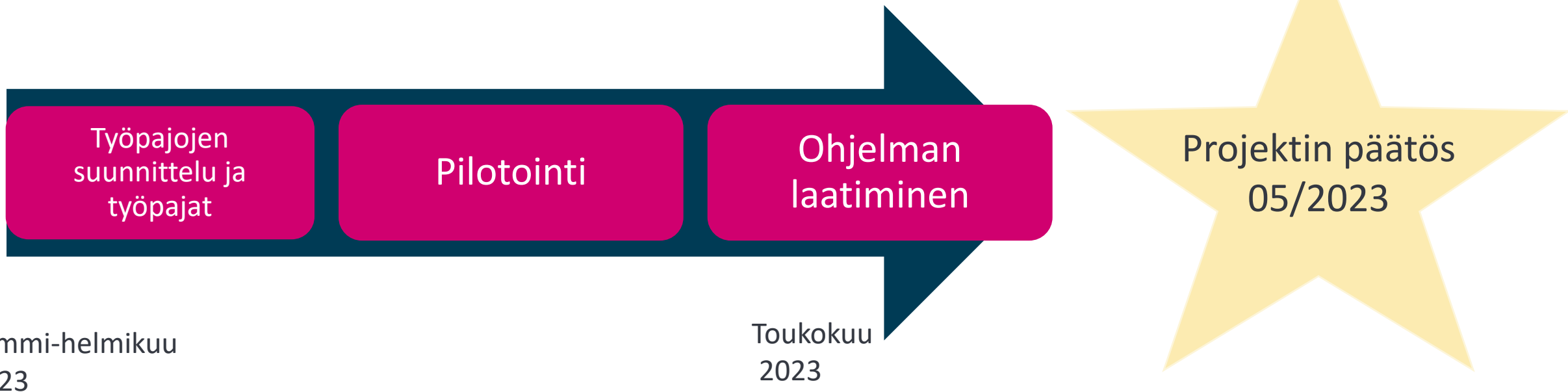
- Ohjelma laaditaan kaikkien päämäärätiimien näkökulmasta, mutta aloitetaan pilotoimalla yhtä vaikuttavuus- ja yhtä mahdollistajapäämäärää:
 - *Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia*
 - *Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää*
- Työpajat ja kyselyt
 - Kädenjälki, jalanjälki, mittarit
 - Mikä on mahdollista, mitä haluamme tehdä, mahdollisuus vaikuttaa
- Yhdessä sidosryhmien kanssa
 - Yhteistyö henkilöstön ja sidosryhmien kanssa -> ei mutua
- Viestintä
 - Strategiatimien kautta
 - Luodaan valmis konsepti sovellettavaksi

Toteutus ja projektin aikataulu

- Mahdollisuus laatikon ulkopuolisiin ideoihin ja toteutukseen
- Mietitty esim. 'hulvattomien ideoiden työpajaa'

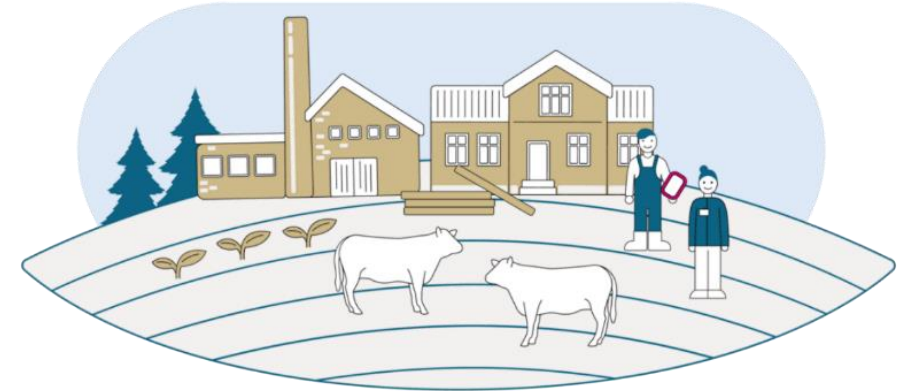

Pilotti 1: Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia -päämäärätiimi

Tavoitteet

- Maaseudulla on hyvä elää ja yrittää
- Tuet maksetaan oikein ja ajallaan
- Kotimaisen ruoantuotannon ja metsätalouden kilpailukyky on parantunut
- Toimijoiden vastuu tuotteidensa turvallisuudesta ja kestävydestä on parantunut
- Toimijoiden osaaminen ja innovatiivisuus on lisääntynyt
- Ruoantuotanto painottuu kestäviin ratkaisuihin
- Elintarvikkeiden ja muiden maataloustuotteiden vienti on kasvanut
- Petosten ennaltaehkäisy ja valvonta toimii

Käynnistys tammikuussa

Pilotti 2: Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää -päämäärätiimi

Tavoitteet

- Ruokaketjusta tuotettu tieto tuo uusia mahdollisuuksia yrittäjille, tutkijoille ja kansalaisille
- Ruokavirasto varmistaa oman alansa kehittyvien laboratoriopalveluiden saannin Suomessa
- Viraston tutkimus kohdentuu vaikuttavuuspäämäärien mukaisiin teemoihin
- Ruokaviraston tiedon hallinta on koordinoitua
- Johtaminen ja toiminta perustuvat yhteiseen tilannekuvaan ja riskinarvioon ja tiedolla johtamiseen
- Teknologiaympäristöt ovat ajan tasalla

Käynnistys maaliskuussa

Näkökulmia aktivoititehtävään

1. Mihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen työsi liittyy?
2. Näetkö ristiriitoja kestävän kehityksen ja työtehtäviesi välillä?
3. Mitä virasto voisi tehdä enemmän kestävän kehityksen eteen?
4. Millaisia odotuksia sinulla on projektille/ohjelmalle?

Vaikutammeko tulevaisuuteen vai odotammeko, mitä tuleman pitää?

Käytetään mielikuvitusta – todistetaan, että virkamiehilläkin sitä on 😊

Mietitään, **mikä paranee** kestävien toimintatapojen myötä (sen sijaan että harmittelemme, mistä pitää luopua)?

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tauko 3 min

1 EI KÖYHYTTÄ

2 EI NÄLKÄÄ

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

4 HYVÄ KOULUTUS

5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO

7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA

8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA

9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA

10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT

12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

13 ILMASTOTEKOJA

14 VEDENALAINEN ELÄMÄ

15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

16 RAUHAA JA OIKEUDENMUKAISUUTTA

17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Aktivointitehtävä

Pohdi itsenäisesti FLINGAssa

- Kestävän kehityksen teemainfon (17.11.2022) Mentimeter-kysymysten perusteella puolet vastaajista kaipasi työpajoja, osallisuutta, konkretiaa ja tiedottamista

➔ nyt voi osallistua ja vaikuttaa!

Linkki Flingaan keskustelupalstalla

- Kysymyksiä pohditaan vapaasti kaikkien strategiatiimien näkökulmista

Tehtävän purku

- Yhteenvedo Prikkaan/sähköpostitse

Kysymykset

1. Mihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen työsi liittyy?
2. Näetkö ristiriitoja kestävän kehityksen ja työtehtäviesi välillä?
3. Mitä virasto voisi tehdä enemmän kestävän kehityksen eteen?
4. Millaisia odotuksia sinulla on projektille/ohjelmalle?

Yhteenveto, mitä seuraavaksi

- Seuraavaksi
 - pilotti 1 Kotimainen ruoantuotanto ja maaseutu ovat elinvoimaisia käynnistyy heti suunnittelun ja työpajojen merkeissä
 - Pilotti 2 Tieto ja tutkimus ja teknologiat palvelevat asiakkaita ja ruokajärjestelmää alkaa maaliskuussa
- Työpajoista tiedotetaan henkilöstölle Prikassa ja muille ilmoittautuneille sidosryhmille sähköpostitse
- Henkilöstölle [Kestokas-työtila](#)

Jos kiinnostuit ja haluat osallistua projektin toteutukseen, ota yhteyttä!

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos

Jos viraston ulkopuolelta tulevat haluavat diasarjan, laita sähköpostiosoitteesi keskusteluun tai ota yhteyttä Petra Svahniin.

Kestokas-pienryhmä: Liisa Maunuksela, Ulla Poutiainen, Stina Itkonen ja Petra Svahn

Ota yhteyttä: etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi

Jos kiinnostuit ja haluat osallistua projektin toteutukseen, ota yhteyttä!

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

